

Täysistunto

Tiistai 9.5.2017 klo 14.05—16.15

9. Hallituksen vuosikertomus 2016

Kertomus K 14/2017 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Maria Lohela: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Asia lähetetään tarkastusvaliokuntaan, jolle muut erikoisvaliokunnat voivat antaa lausunnon.

Keskustelu

15.09 **Timo Heinonen kok:** Arvoisa rouva puhemies! Nyt käsittelyssä on hallituksen ensimmäisen kokonaisen toimintavuoden vuosikertomus vuodelta 2016. Tämän hallituksen keskeinen tehtävähän on ollut laittaa tämä maan talous kuntoon. Ja hivenen jo ehdin hämmästyä, että paikalla ei talouskeskustelun aikaan ole yhtään sosiaalidemokraattia, mutta edustaja Viitanen ei petä eikä myöskään edustaja Lindtman. He tulevat kuin tilauksesta paikalle silloin, kun ryhdytään puhumaan maan talouden tilanteesta. [Pia Viitasen välituu-

to]

Käänne taloudessa on tämän hallituksen aikana tapahtunut. Talouskasvu jatkuu kuitenkin maltillisena, mutta näitä tukijalkoja ja kasvua tukevia tekijöitä on aikaisempaa enempi. Yksityinen kulutus ja investoinnit tukevat edelleen talouskasvua, mutta myös viennin merkitys on kasvamassa. Meidän maamme talous jätti siis taantuman taakseen viime vuonna entistä selvemmin, ja koko viime vuoden osalta bruttokansantuote kasvoi 1,6 prosenttia edellisvuodesta. Tämä vuosi näyttää myös kasvua.

Eilen Tulli julkaisi ulkomaankaupan ennakkotilastot maaliskuulta 2017. Maamme viennin arvo kasvoi 17 prosenttia viime vuoden maaliskuusta. Kuukausittainen viennin arvo oli edellisen kerran yli 5 miljardia euroa lokakuussa 2014, eli nyt tämä käänne on myös tässä vientipuolella tapahtunut. Lähes kaikkien tärkeimpien tavararyhmien vienti kasvoi tämän vuoden maaliskuussa ja huomattavinta kasvu oli sähkötekni-
stisten koneiden ja laitteiden, teräksen ja öljyjalosteiden kohdalla. Myös kuljetusvälineiden, sahatavaran ja kemianteollisuuden tuotteiden vienti kasvoi.

Itse eilen sain tehdä toukokuun ensimmäisen yritysvierailuni Metsä Groupin Rengon sahalle, ja oli mukava vierailla sellaisessa... — Tulen pieneksi hetkeksi sinne aitioon. En aitioon, vaan puhujapöytäni. [Puhuja siirtyy puhujakorokkeelle]

Arvoisa rouva puhemies! En sinne aitioon tule enkä tuonne ministeriaitioonkaan pääse, [Antti Lindtman: Heinonen ministeriksi!] mutta pääsin tänne puhujakorokkeelle ja jatkan täältä pienen hetken. — Niin, sain eilen vierailla Metsä Groupin, Metsä Fibren Rengon sahalla, ja oli mukava vierailla pitkästä aikaa tällaisessa paikassa, jossa, kun kysyin, onko jotain negatiivista tai jotain, mitä toivoisitte, että muutettaisiin, heillä oikeastaan oli pelkäs-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

tään myönteisiä asioita. Eli heidän saansa käy tällä hetkellä täydellä teholla, ja vienti — niin kuin näistä tuoreimmista Tullinkin tilastoista selviää — on vilkastunut merkittäväällä tavalla. Esimerkiksi tämän Rengon sahan tuotteista yli 90 prosenttia menee tällä hetkellä vientiin, Ranska isoimpana vientimaana. Toivottavasti tuoreen presidentti Macronin valinta vahvistaa sitä, että Ranskan merkitys Euroopassa ja Suomenkin kauppakumppanina vahvistuu. Mutta toiseksi suurin ja nopeiten kasvava vientikohde on Kiina. Kiinassa nimenomaan se, että he ovat muuttaneet perhepolitiikkaansa, on aiheuttanut sen, että hämäläistä, suomalaista, hyvää puuta tarvitaan sänkyjen ja penkkien rakentamiseen. Siihen heidän tuotannostaan iso osa tällä hetkellä menee ja valtaosa siis kaiken kaikkiaan vientiin.

Tullin eilen julkaisemien tilastojen mukaan tärkeimmistä vientimaista ainoastaan Saksaan vienti oli maaliskuussa laskussa. Vienti Kiinaan ja Yhdysvaltoihin kasvoi jyrkästi, ja vienti Venäjälle ja Alankomaihin kasvoi niin ikään selvästi. Nämä ovat merkittäviä ja myönteisiä uutisia. On ollut mukava huomata, että tämä käänne taloudessa on tapahtunut ja hallitus on pystynyt sitä vahvistamaan. Hivenen hämmästelini niitä puheenvuoroja tuossa vapunkin alla, missä vaadittiin hallitukselta käännettä. En tiedä, mihin sitä pitäisi kääntää, kun edellisen valtiovarainministerin aikana kaikki mittarit näyttivät alaspäin ja nyt tällä hetkellä näyttää siltä, että kaikki myönteiset mittarit näyttävät ylöspäin — työttömyysmittari jo tällä hetkellä alaspäin, myös pitkäaikaistyöttömyyden kohdalla. Tätä työtä pitää jatkaa, muuten tuo 2020-luku tulee olemaan erittäin haastava ja vaikea niille, jotka silloin vallassa ovat. Eli toivotaan, että näissä rakenneuudistuksissa ja myös kasvun vahvistamisessa onnistutaan.

Arvoisa puhemies! Kun käsittelyssä on hallituksen vuosikertomus vuodelta 2016, niin täytyy todeta, että aika monessa tehtävässä hallitus on onnistunut ja isot uudistukset ovat etenemässä. Tänä on muun muassa käsittelyyn saatu tuo valinnanvapauslainsäädäntö, mikä toivottavasti tulee tekemään myös sen, että kaikki ihmiset pääsevät sieltä lääkärijonosta pois eikä ole niin kuin tällä hetkellä, että siellä lääkärijonossa seisotetaan niitä, joilla ei ole rahaa mennä esimerkiksi yksityiselle lääkärille tai työterveyshuoltoon. Sehän tarkoittaa työttömiä, pienituloisia, lapsiperheitä ja monia muita. Hyvä, että näitä asioita nyt saadaan eteenpäin.

15.15 Ben Zyskowitz kok: Arvoisa rouva puhemies! Kuten edustaja Heinonen oivallisesti lausui, tällä hetkellä Suomessa talous kasvaa, työllisyys vahvistuu, työttömyys vähenee, vientikin vihdoinkin kasvaa ja kuluttajien, samoin kuin yrittäjien, luottamus Suomen talouteen ja omaan talouteen on vahvoissa kantimissa.

Luulen, että ymmärrän, mitä käsite vappupuhe tarkoittaa, eli tarkoituksena tietysti on ihan sananmukaisesti torilla joukkoja motivoida ja kannustaa. Mutta sitä en kyllä ymmärrä, että tällaisessa tilanteessa, kun kaikki talouden mittarit näyttävät parempaan suuntaan, pääoppositiopuolue SDP:n puheenjohtajan vappupuheen viesti on se, että hallituksen pitäisi erota, kun se ei ole onnistunut missään suhteessa työssään. Aivan käsittämätön vaatimus tämän vahvan talouden kehityksen keskellä — enkä nyt edes ota kantaa siihen toisarvoiseen kysymykseen, kenen ansiota talouden hyvä kehitys on. Jos lähdetään tästä ajatuksesta, että kun menee taloudessa hyvin, työllisyys lisääntyy, työttömyys vähenee, se on syy hallituksen erota ja oppositiojohtajan vaatia hallituksen eroa, niin pitäisikö vähän noin vastakkaispäätelyllä sitten päätyä siihen, että kun kaikki menee päin mäntyä, silloin opposition mielestä hallituksella on kaikki syy ja peruste jatkaa?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

Kiinnitän huomiota myös käsitteeseen, että tarvitaan suunnanmuutos maan politiikkaan. Kun nyt menee parempaan suuntaan, suunnanmuutos tarkoittaisi sitä, että menee huonompaan suuntaan. No, sitäkö oppositio, vihreät mukaan lukien, on vaatimassa? Vihreät ovat sanoneet, että tämä hallitus ei tee mitään muuta kuin leikkaa koulutuksesta. No, nyt me näemme tuloksista, että aika paljon muutakin on tehty.

15.17 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! On ihan hyvä, että maailmantaloudessa on nyt tällä hetkellä myötätuulta — aiemmin oli vastatuulta, nyt on myötätuulta. Mutta, puhemies, se, mikä tässä nyt on se huolestuttava asia, on se, että tästä myötätuulesta huolimatta hallitus on jäämässä vahvasti omista tavoitteistaan niin velkaantumisen kuin työllisyyden suhteen.

Mehän puhumme tässä nyt hallituksen kertomuksesta, ja katsoin täältä sivua 55, ja toivon, että myös hallituspuolueet katsovat sivua 55, missä hallitus arvioi itse omia onnistumisiaan näissä tavoitteissaan, ja kyllähän tämä aika huolestuttavaa on: Julkinen velka 60 prosenttia — tavoite ei täyty. Valtion alijäämä 0,5 prosenttia bruttokansantuotteesta — ei täyty. Julkisten yhteisöjen rakenteellinen alijäämä — ei täyty. Hilkulla on, taittuuko velkaantuminen, sen takia hilkulla, koska kaikki tietävät, että sen pienen taitteen jälkeen se lähtee taas kerran kasvuun, sen olemme kuulleet.

Hallitus on epäonnistunut täyttämään sekä työllistämisen että velkaantumistavoitteensa, ja oli se sitten vappupuhe tai vakava puhe vappuna tai täällä salissa, niin minusta silloin kyllä voi kysyä ihan oikeutetusti hallituksen onnistumisen perään. Minusta on hyvin vähäntelevää ajatella, että nyt on kaikki hyvin ja hallitus on onnistunut hienosti, kun hallituksen omatkin lukemat täällä toimintakertomuksessa kertovat, että ihan näin upeasti tämä asia ei ole mennyt.

Me olemme sosiaalidemokraatteina varoittaneet hyvin usein tästä, että mikäli vauhti tehdä uudistuksia, vauhti tehdä työllisyystoimia on niin hidas kuin hallituksella on ollut — 2 vuotta on takana, ja juuri mitään ei ole tapahtunut — niin silloin se johtaa kierteeseen entistä huonompaan. Viimeksi tänään valtiovarainvaliokunnassa lukuisat talousasiantuntijat sanoivat, että mikäli syksyn riihi on samanlainen pienten askelten riihi kuin oli nyt tämä kehysriihi, joka oli tussahdus ja pettymys, niin sitten on edessä talouden uudet sopeutus-toimet, olkoot ne sitten leikkauksia tai veronkorotuksia — tämän kuulimme viimeksi tänään. Tätä menoa hallitus jättää seuraajalleen todella, todella vaikean taloustilanteen.

15.19 Ben Zyskowiec kok: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Viitanen korosti sitä, että hallitus on jäämässä omista kunnianhimoisista työllisyys- ja velantaittotavoitteistaan. Siltä tällä hetkellä näyttää, eli emme ole tällä hetkellä sellaisella uralla, että se johtaisi 110 000 uuteen työpaikkaan ja julkisen velan taittumiseen suhteessa bkt:hen vuonna 2019. Tämä onkin se syy, minkä vuoksi hallituksen on tehtävä jatkuvasti lisää toimia työllisyyden ja kasvun vauhdittamiseksi.

Mutta, edustaja Viitanen, ei kukaan ole sanonut, että nyt on kaikki hyvin, ei ainakaan nyt tässä keskustelussa eikä juuri missään muussakaan keskustelussa. Se, mitä esimerkiksi edustaja Heinosen kanssa olemme tässä keskustelussa sanoneet, on se, että tällä hetkellä talous menee oikeaan suuntaan: talous kasvaa, työllisyys paranee, työttömyys vähenee, jopa vienti kasvaa, luottamus vahvistuu ja niin edelleen. Ja kun tällaisessa tilanteessa, jossa kaikki menee parempaan suuntaan mutta ei vielä riittävällä vauhdilla, pääoppositiopuolue SDP:n puheenjohtajan vappupuheen keskeinen viesti on se, että hallituksen pitää heittää

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

hanskat tiskiinkin ja erota, niin kyllä minä sanon, että siinä vappupuheessa ja tässä vaatimuksessa oli kyllä uskottavuus aika vähissä.

En ole mikään erityinen neuvomaan oppositiota, mutta onhan se hassua, että oppositiossa toistuvasti vaaditaan suunnanmuutosta Suomen politiikkaan, kun suunta tällä hetkellä, kuten totesin jo, on parempaan — useampi ihminen löytää töitä ja niin edelleen — ja tähän politiikkaan vaaditaan nyt suunnanmuutosta. Mitä se tarkoittaisi? Se tarkoittaisi sitä, että käännettäisiin huonompaan kehitykseen ja huonompaan suuntaan, sitä kai ei kukaan tarkoita.

15.21 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä minä olen ihan muidenkin kuin opposition kuullut puhuvan siitä, että suunnanmuutosta tässä menossa nyt tarvitaan. Ongelmahan on juuri se, että hallitus on tehnyt nurinkurista talouspolitiikkaa, minkä seurauksena työpaikkoja ei ole syntynyt riittävästi ja minkä seurauksena kansa on eriarvoistunut. Aika moni ihminen siellä Tammelantorilla tai Hervannan kaupoilla on tullut sanomaan, että tehkää jotain tälle hallituksen meaningille, jossa heikompiosaisilta vietään, eriarvoisuus kasvaa, rikkaat saavat veronkevennyksiä. Kyllä tähän tarvitaan suunnanmuutos. Kyllä siihen tarvitaan suunnanmuutos, mitä äsken sanoin, että hallitus ei ole keskeisimpiä taloudellisia tavoitteitaan täyttämässä.

Hallitus itse myöntää, edustaja Zyskowiec ja Heinonen itse myöntävät täällä, kaikki myöntävät — talousasiantuntijat, hallitus itse omissa asiakirjoissaan — että keskeinen tavoite työllisyys, keskeinen tavoite velkatavoite, kumpikaan ei täyty. No, eikö tähän nyt tarvita suunnanmuutosta? Hyvän aika, minusta silloin kyllä tarvitaan suunnanmuutos, mutta täytyy ryhtyä toimenpiteisiin, eikä niin, että ollaan tumput suorana, niin kuin tähän mennessä on [Puhemies koputtaa] 2 vuotta käytännössä katsoen oltu. Kiiruhda hitaasti, se ei ole tämän päivän motto.

15.23 Ben Zyskowiec kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Viitanen, ei todellakaan nyt tarvita suunnanmuutosta. En lähde nyt tähän semanttiseen saivarteluun, mutta kun suunta on oikea, ei tarvita suunnanmuutosta vaan tarvitaan lisää vauhtia eli lisää toimia valitussa suunnassa. Tästä on kyse. Hallituksen pitää tehdä lisää toimia, joilla tuetaan talouden kasvua, joilla tuetaan työllisyyttä, ja niin hallitus on tekemässäkin. Kuten todettu, nyt näyttää siltä, että emme ole sellaisella uralla, jolla päästäisiin hallitusohjelman kunnianhimoisiin tavoitteisiin, mutta sen puolesta koko ajan tehdään töitä, että niihin päästäisiin.

Mitä tulee siihen, että hallitus seisoo tumput suorana, niin kyllä tänäänkin on annettu merkittävä uudistus, joka liittyy sote-uudistuksen valinnanvapauteen. Se väite, että hallitus ei tee tekoja ja uudistuksia Suomen hyväksi, on kyllä väärä.

15.24 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Zyskowiec hyvin kuvasi sitä, että suunta on kääntynyt, niin kuin itsekkin tuossa omassa puheenvuorossani. Eli suunta on kääntynyt. Nyt ne mittarit, joiden pitää näyttää ylöspäin, näyttävät ylöspäin eli talous kasvaa ja ne mittarit, joiden me haluamme näyttävän alaspäin, näyttävät alaspäin eli työttömyys vähenee ja niin poispäin. Suunnanmuutos on kiistatta tapahtunut tämän hallituksen aikana. En nyt mene vertailemaan tapahtumia viime hallituksen aikana taikka eri valtiovarainministereiden aikana, mutta suunta on nyt oikea. Mutta se on totta, että meidän pitää saada sitä kulmaa vielä jyrkemäksi eli me tarvitsemme vah-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

vempaa kasvua tähän. Sen takia nimenomaan nyt tehdään toimenpiteitä työn ja työllisyyden vahvistamiseksi, että uusia työpaikkoja syntyy, sillä se on ainoa keino, millä me pysytymme vastaamaan näihin haasteisiin, jotka meitä ovat odottamassa jo vuoden 2020 takana.

15.25 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Korvia särkee se huutava ristiriita, joka on edustaja Zyskowiczin puheiden välillä. Ensimmäisessä puheenvuorossa hän hehkuttaa, kuinka Suomen talous on nyt aivan huikeassa vedossa, [Timo Heinonen: Ei!] ja kertoo kaikki positiiviset talousuutiset, joita muun muassa tällä viikolla on saatu. Tämän jälkeen toisessa puheenvuorossa kerrotaan, kuinka hallitus ei pääse tästä huolimatta itse itselleen asettamiinsa tavoitteisiin. Ja juuri tämä kertoo hallituksen politiikan onnistumisesta tai tässä tapauksessa epäonnistumisesta — vaikka talous ja työllisyys kääntyivät vuonna 2015 ja vaikka nyt on myötätuulta, niin siitä huolimatta hallitus ei pääse niihin tavoitteisiin, joita se on itselleen asettanut. Tämä on osoitus siitä, että hallituksen politiikan, ei talouden vaan hallituksen politiikan, suunta on väärä. Kuten Gandhi sanoi, "jos suunta on väärä, niin nopeudesta ei ole hyötyä".

15.26 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllähän hallitus tietenkin tekee. Hallitus muun muassa peruu omia hölmöjä esityksiään — nyt muuten, kun edustaja Kankaanniemi tuli saliin, mielelläni kuulisin perussuomalaisilta tästä hallintarekisteristä lisää — [Timo Heinonen: Ei se liity tähän asiaan!] ja samoin hallitus kertoo, että nyt on juuri annettu hieno sote-uudistus. No, auta armias, sen suunnan pitäisi siinäkin muuttua, kun kaikki asiantuntijat sanovat, että nämä hallituksen mainiot mallit eivät johda alkuperäisiin tarkoituksiin vaan ne johtavat eriarvoisuuden kasvuun ja kustannusten lisääntymiseen. Nimenomaan hallituksen suuntaa tulee muuttaa.

Minä kyllä hieman, puhemies, pelästyin, kun edustaja Zyskowicz sanoi, että nyt tarvitaan lisää toimia valitussa suunnassa. Auta armias, varjele meitä siltä. Nimittäin valittu suuntahan hallituksella on se, että leikataan heikompiosaisilta. [Timo Heinonen: Höpö höpö!] Nyt tuli uutena tämä asumistuen leikkaus. Mitä leikataan seuraavaksi? Hallituksen valittu suunta veronkevennysten suhteen on se, että annetaan kavereille, rikkaimmille, verohelpotuksia. Nyt jo veroaste laskee aika lailla nimenomaan siksi, että hyväosaisille annetaan. Auta armias, ei kiitos enää lisää toimia valitussa suunnassa. Talouden suunta sinänsä on oikea, maailmantalous elpyy. Sieltä tulee myötätuulta, mutta myötätuulesta huolimatta [Puhemies koputtaa] hallitus ei omia tavoitteitaan taloudessa toteuta, ja se on vakava asia.

Puhemies Maria Lohela: Vielä edustaja Zyskowiczin vastauspuheenvuoro, ja sitten mennään tätä listaa eteenpäin ja katsotaan, kirjoittaako se uutta debattia.

15.27 Ben Zyskowicz kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Hallituksen politiikan suunta on oikea. Se vahvistaa talouskasvua, se vahvistaa työllisyyttä, se vahvistaa yrittäjyyden edellytyksiä, se vahvistaa työnteon kannustavuutta ja niin edelleen. Suunta on oikea, mutta tosiasia on se, että emme ole vielä sillä uralla, että näillä näkymin olimme saavuttamassa kunnianhimoisia tavoitteita työllisyyden ja velkaantumisen suhteen tämän vaalikauden aikana. Sen takia tarvitaan lisää toimia, jotka vahvistavat talouskasvua, lisäävät työllisyyttä, luovat entistä paremmat edellytykset yrittäjyydelle ja työnteolle ja niin edelleen. Suunta on oikea. Jos nyt vaaditaan hallituksen eroa tai kun vaaditaan halli-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

tuksen eroa ja kun sanotaan, että politiikan suuntaa on muutettava, niin minun on vaikea keksiä ihan heti huonompaa ajankohtaa tällaisten vaatimusten esittämiselle kuin nyt, jolloin kaikki talousluvut tuovat entistä myönteisempää informaatiota.

15.28 Timo Heinonen kok: Arvoisa rouva puhemies! Suunta on muuttunut, ja se on oikea, ja, edustaja Lindtman, silloin tuon teidän vertauksenne mukaan voidaan myös vauhtia lisätä. Näin se on. Me tarvitsemme lisää vauhtia ja lisää päätöksiä, jotka pitävät tämän muuttuneen suunnan riittävänä, että me pystymme vastaamaan näihin talouden haasteisiin.

Hallituksen 10 miljardin talousohjelman, finanssipolitiikka, joka piti sisällään myös 4 miljardin säästöohjelman, piti läpi myös tämän kehysriihen. Finanssipolitiikan tiukka linja siis on pitänyt. Niin kuin tässä tuotiin esille, vielä nämä toimenpiteet eivät riitä siihen, ja syksyllä tehdään lisää toimenpiteitä, mutta nyt jo tässä puolivälin riihessä toimenpiteitä tehtiin, vaikka liikkumavara oli varsin pieni.

Sen takia hämmästelen, että edustaja Viitanen näitä toimenpiteitä arvosteli, sillä nyt nimenomaan panostettiin osaamiseen ja koulutukseen. Peruskouluun tuli tasa-arvorahaa, ammattikoulu-uudistus etenee, Suomen Akatemialle tulee lisää. Myös turvallisuuteen — poliisille, suojelupoliisille, Rajalle, Puolustusvoimille — lisättiin määrärahoja ja myös työllisyyteen ja uudistuksiin panostettiin lisää. Yhtenä merkittävänä se, että jälleen tuhannet suomalaiset lapsiperheet pääsevät maksuttoman varhaiskasvatuksen piiriin. Se on minun mielestäni aika hieno asia, että perheet pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin ja lapset pääsevät varhaiskasvatuksen piiriin, ja kun nyt työpaikkoja syntyy lisää, toivottavasti yhä useampi isä ja äiti pääsee myös työn syrjään kiinni.

Arvoisa puhemies! Lisää kasvua ja työllisyyttä tukevia toimia tarvitaan syksyllä, kun ensi vuoden budjettia tehdään, ja niitä varmasti sieltä myös tulee.

15.31 Lea Mäkipää ps: Arvoisa puhemies! Yksi hallituksen tärkeä tehtävä on, että velaksi eläminen loppuu, ja tavoitehan on, että se olisi 2020-luvun alkupuolella. Se on jokaisen tavoite.

Jokaiselle on etu se, että tämä vienti on edistynyt ja elpynyt ja sillä lailla saadaan lisää verotuloja. Vain työllä ja työn tekemisellä me saamme tähän Suomeen hyvinvointia ja voimme korjata niitä virheitä — aivan myönnän, että on jouduttu leikkaamaan myös pienituloisilta, ja heihin, joilla on pienet eläkkeet tai pienet muut tulot, aina ne pienetkin leikkaukset pahimmin koskevat. Mutta vain sillä tämä korjaantuu, että me saamme tähän maahan työtä.

Tällä hetkellä keskustellaan, että on vaikeutena, että työn etsijät ja tarjoajat eivät kohtaa toisiansa, ja tällä hetkellä, esimerkiksi jos ajatellaan Rauman telakkaa ja Turun autoteollisuutta, on pulaa työntekijöistä ja sitten on myös asuntopulaa. Näitä ei yhtäkkiä korjata.

Mitä sitten on tehty näille pk-yrityksille, jotka ovat yksi Suomen selkärangoista: kyllä hallitus on tehnyt pieniä toimia näitten pkt-yritysten toiminnan edellytykseksi.

Myös on tärkeätä se, että me pidämme koko Suomen asuttuna ja että meidän maamme olisi turvallinen ja että täällä olisi hyvä asua. Myönnän, että meillä ei varmaan hallituksen jäsenillä ole aikaa ja tarvetta henkseleitä paukutella, mutta kyllä minä ainakin katson, että ollaan pienin askelin menty eteenpäin. Työttömiä on tullut vähemmän, ja sitten, mikä tärkeintä, tässä ammatillisessa koulutuksessa on hyviä asioita, ja tärkeätä on, että me hallituksessa saamme asiat niin, että jokainen nuori saisi sen ensimmäisen työpaikan tai jokainen

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

peruskoulun päättävä pääsisi johonkin toisen asteen ammatilliseen koulutukseen — siitä hän se nuoren opintopolku alkaa. Mutta niin kuin sanoin, paljon on vielä tekemistä.

15.33 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Minä haluaisin uskoa siihen, että hallituksella olisi kaasujalka, jota painamalla se saavuttaisi tavoitteet. Mutta katsotaan nyt, mitä se edellyttäisi — toisin kuin täällä edustajat Zyskowicz ja Heinonen antavat ymmärtää, että muutamilla tempuilla vaan syksyllä tehdään [Timo Heinosen välihuuto] lisäpäätöksiä, joilla hallitus saavuttaa nämä tavoitteet — katsotaan, missä näissä tavoitteissa mennään.

Valtiontalouden alijäämätavoite vuodelle 2019 tämän hallituksen oman esityksensä mukaan on kolminkertainen itselle asettamaansa tavoitteeseen verrattuna, [Ben Zyskowiczin välihuuto] ja se johtuu muun muassa näistä apteekkarivähennyksistä ja muista kaverikapitalismin kukkasista, joita hallitus ajaa tilanteessa, jossa muualta leikataan.

Ja toinen tavoite: Työllisyystavoite. Hallitus ei pääse edes puoleen. Nyt on viimeisimmän katsauksen mukaan hallituskauden alusta lähtien tullut 30 000 lisää uusia työpaikkoja, joista siitäkin iso osa vuoden 2015 aikana ennen kuin tämän hallituksen päätöksistä yksikään oli voimassa. Tavoite 110 000 uudesta työpaikasta edellyttää 80 000 työpaikkaa kahdelle seuraavalle vuodelle. Se tarkoittaa 40 000 työpaikkaa vuodessa. Onko, edustaja Zyskowicz, niin, että 40 000 työpaikkaa syntyy 2 prosentin talouskasvulla, kuten pääministeri on luvannut? Lipposen ykköshallituksen aikana on nähty tällaisia lukuja, yli 40 000 työpaikan vuosilisäyksiä, ja silloin puhuttiin kuitenkin 4—5 prosentin talouskasvusta. Eli herää kysymys, että vaikka mitä tehtäisiin — kun nyt jätettiin perhevapaat uudistamatta, kun hallituksella ei ole rohkeutta puuttua omille taustaryhmilleen räätälöimiinsä etuihin, uusiin verovähennyksiin, tulopohjaan — niin näyttää siltä, [Puhemies koputtaa] että tämän takia hallituksen tavoitteet ovat karkaamassa, vaikka suhdannetilanteesta ja kansainvälisestä taloudesta on myötätuulta ja vetoapua. Tämä on se hallituksen politiikan suurin ongelma. [Puhemies koputtaa]

Puhemies Maria Lohela: Haluatteko jatkaa? Ette halua.

— Tämä riittää.

15.35 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Ehkä sen verran jatkoksi edustaja Lindtmanin puheenvuoroon, että viimeksi tänään eräs asiantuntija tuolla valtiovarainvaliokunnassa arveli, että tämän työllisyystavoitteen saavuttaminen tarvitsisi 3 prosentin kasvua. Tässä nyt me tiedämme suurin piirtein, missä liikutaan, siksi nämä ovat hyvin vakavia kysymyksiä. Ja varsinkin kun johtopäätöksenä on se, että mikäli tällainen, voisiko sanoa kuvaannollisesti, etanantahtinen uudistustahti, työllistämistoimitahti jatkuu, niin silloinhan se kyllä tarkoittaa sitä, että meillä on valtavat taloudelliset ongelmat: meillä on alijäämäongelma, velkaongelma, työttömyysongelma, kaikki pahenee, ja sitten jääkin aika paljon paikattavaa tulevaisuudessa. Tänään viimeksi aika hurjia arvioita esitettiin siitä, että syksyllä sitten täytyy uudestaan pohtia, onko lisäsopeuttamistoimien aika. Minusta nämä ovat vakavia varoituksia, mitä talousekonomisteilta tässä suhteessa tulee.

Puhemies! Mutta tähän, kun edustaja Heinonen täällä niin kovasti paukutteli henkseleitä näillä suurilla päätöksillä, mitä nyt sitten tässä puoliväliriihessä saatiin aikaan näistä suurista satsauksista esimerkiksi koulutukseen tai muuhun: Sehän on peruuttamista. [Timo Heinonen: Vastustatteko?] Sehän on peruuttamista, siitä huolimatta myönteistä peruutta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

mista, vaikka kokoomus joskus mainostikin sitä, että peruuttamalla ei pääse eteenpäin. No, tässä tapauksessa onneksi kokoomus peruuttaa: Esimerkiksi Tekesiin tulee 70 miljoonaa lisää, sieltä on aikaisemmin otettu 130 miljoonaa pois. Ammatillisen koulutuksen reformiin 15 miljoonaa lisää, 190 miljoonaa aiemmin pois. Perusopetuksen laaturahat, 15 miljoonaa lisää, sitä ennen 40 miljoonaa pois. Peruutetaan. No, se sopii tietenkin meille, että peruutetaan, mutta se ei tee tyhjäksi sitä ammottavaa aukkoa, mikä näillä koulutusleikkauksilla on saatu ja mistä talousasiantuntijat sanovat, että niillä leikataan tulevaisuuden kasvua mitä suurimmassa määrin, näillä nurinkurisilla toimilla.

15.37 Timo Heinonen kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! En henkseleitä paukutellut niillä vaan nimenomaan kerroin siitä, että puoliväliriihessä liikkumavara oli pieni ja sen takia haluttiin se pieni liikkumavara käyttää nimenomaan niin, että kohdennettiin sinne, missä nyt eniten tarvitaan, eli peruskouluun, koulutukseen, siihen osaamiseen, millä me tulemme tulevaisuudessa pärjäämään: tasa-arvoraha nimenomaan siihen, että eriarvoistumista ei tapahtuisi jo varhaiskasvatuksessa ja peruskouluissa; ammattikoulu-uudistus, iso reformi, mitä on odotettu ammattikouluissa pitkään; Suomen Akatemia, panostukset sinne; sitten nuo turvallisuuden panostukset, jotka toin esille; ja myös se päivähoitomaksumuutos, eli tuhansilla perheillä päivähoitomaksut poistuvat kokonaan, eli heille päivähoito, varhaiskasvatus, tulee maksuttomaksi jatkossa, se on hyvä asia, ja toivottavasti se myös tukee työllisyyskehitystä ja sitä kautta myös talouskehitystä. Ei henkseleiden paukuttamiseen ole varaa, mutta nämä ovat hyviä, myönteisiä uutisia, ja uskon, että Tammelanorillakin ne otetaan ihan tyytyväisyydellä vastaan.

15.38 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Puhemies! Kyllä minä olen sitä mieltä hyvin vahvasti, että totta kai päivähoitomaksut on hieno juttu ja totta kai on hyvä, että näitä julkia, vääriä leikkauksia perutaan, mutta kiinnitän nyt huomiota siihen, mistä ainakin siellä Tammelanorilla kysytään ja kouluissa esimerkiksi: lukuisat oppilaat ja heidän vanhempansa kantavat huolta siitä, kun sitä ennen on leikattu niin jumalattomasti koulutuksesta. Ja puhemies, se, mikä tässä on se ongelma: se, että leikataan, paitsi eriarvoistaa yhteiskuntaa myös vaarantaa lasten yhdenvertaisen tulevaisuuden. Ja sitten ongelma on myös se, että myös talousviisaasti ajateltuna se on nimenomaan kasvun, tulevaisuuspolitiikan este, ja se tulee osaltaan lisäämään sitä epäonnistumisen kierrettä, mitä tässä näiden väärin valintojen yhtälössä valitettavasti on ollut.

Se, minkä haluaisin tähän vielä tuoda esiin — minulle sopii kyllä jatkaa keskustelua Zyskowiezin ja Heinosenkin kanssa: Voisivatko perussuomalaiset nyt, kun tässä on puhuttu tästä hallituksen politiikasta ja päätösten perumisesta, ottaa kantaa, että missä me menemme tämän hallintarekisterin kanssa? Se kiinnostaisi myös, koska se ei mielestäni ole kovin hyvä osoitus hallituksen toimintakyvystä. Toivottavasti perussuomalaiset nyt tässä sitten pistävät jarruja asiaan.

15.40 Ben Zyskowiec kok: Arvoisa rouva puhemies! En ole vaatinut enkä ennakoanut syksyn budjettiriihestä jotain temppuja, joilla kaikki ratkeaa, ei sellaisia ole olemassakaan, mutta olen ennakoanut sitä ja esittänyt sitä, että hallituksen on tehtävä uusia toimia, joilla tuetaan edelleen talouden kasvua, tuetaan työllisyyttä, parannetaan yrittämisen edellytyksiä ja tällä tavoin vahvistetaan sitä myönteistä suuntaa, mihin Suomen talous on tällä hetkellä kehittymässä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

Edustaja Viitanen onnistuu samassa puheenvuorossaan olemaan hyvin huolissaan valtion velkaantumisesta ja kuitenkin arvostelemaan kaikkia hallituksen tekemiä säästöjä. Tätä on demareiden logiikka.

Varsinainen liikkeellelähtö tässä keskustelussa omasta puolestani oli kuitenkin tässä puheenjohtaja Rinteen vaatimuksessa, että hallituksen on erottava, hallituksen on lyötävä hanskat tiskiin. Onhan se nyt täysin käsittämätön ja, sanoisin, kaikella ystävyydellä, epäuskottava vaatimus tilanteessa, jossa talous kehittyy hyvään suuntaan, jossa työllisyys paranee, työttömyys vähenee, vientikin piristyy. Kaikki hallitukset pyrkivät tällaisiin asioita aikaansaamaan. Nyt mennään siihen suuntaan, ja mikä on demareitten päävappupuhujan pääsanoma? No, se on se, että hallitus lyököön hanskat tiskiin ja lopettakoon hommansa. Eihän tuossa ole mitään järkeä. Nyt hallituksen pitää jatkaa ja vahvistaa näitä omia toimiaan, joilla taloutta, talouden kasvua ja työllisyyttä tuetaan. Saivartelematta todellakaan sanoja, niin kun suunta on oikea, eikö oppositio todellakaan keksi parempaa vaatimusta kuin sen, että suuntaa on muutettava? Siis suunta on oikea, ja sitä on vahvistettava, jotta talous ja työllisyys menisivät vielä vahvemmin eteenpäin. [Vastauspuheenvuoropyyntöjä]

Puhemies Maria Lohela: Tässä listalla on nyt kaksi puheenvuoroa, ja toinen niistä on edustaja Viitasella, joten minä en nyt tähän näitä vastauspuheenvuoroja erikseen myönnä, mutta listalle mahtuu lisää halukkaita puhujia.

15.42 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Suomen Pankki on muuttanut ennusteitaan Suomen talouskasvusta positiivisempaan suuntaan, muun muassa viennin kasvu nopeutuu tänä vuonna melko tuntuvasti. Nyt kun SDP ei ole hallituksessa, työpaikat lisääntyvät. Kun SDP viime kaudella oli hallituksessa, työpaikat vähenivät. On ihan totta, että tuo tavoite 72 prosentin työllisyydestä on todella haasteellista saavuttaa, mutta tämä tavoite, tämä 72 prosenttia, on myöskin hyvin vaatimaton kunnianhimoinen tavoite meille, jos me vertaamme muihin Pohjoismaihin. Sen pitäisi olla lähellä 80:tä prosenttia, jotta olisimme vähän samalla tasolla kuin muut Pohjoismaat — Islantiin en edes halua verrata, koska siellä työttömiä on niin vähän. Ja jos nyt käy niin, että SDP on ensi kaudella hallituksessa, niin antaisin tällaisen neuvon, että ottakaa mallia niistä muista pohjoismaisista sosiaalidemokraateista — heillä on selkeästi paremmat eväät työllisyyteen ja talouskasvuun.

15.43 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tässä vaiheessa voin oikeastaan varmasti onnitella ja kiittää edustaja Zyskowiezia siitä, että hän ei edes yrittänyt todistella sitä, että tämä myönteinen maailmantalouden kasvun trendi olisi tämän hallituksen ansiota. Kaikki tietävät, että käänne tapahtui siten, että edellisen hallituksen toimet siihen nimenomaisesti vaikuttivat, joten edustaja Huhtasaari tässä nyt hieman ehkä antoi sitten vääristynyttä kuvaa näiden hallitusten merkityksistä. Kannattaa lukea Talouselämän eilisestä kolumnista viimeisin analyysi tästä asiasta: nimenomaisesti hallitus ei voi onnitella itseään tästä nousukaudesta, ja näin se ekonomistien mukaan menee.

Puhemies! Sen takia me sosiaalidemokraatit onnistumme samassa lauseessa olemaan huolissamme velkaantumisesta ja huolissamme koulutusleikkauksista, että meidän omassa vaihtoehdossamme otetaan vähemmän velkaa mutta ei leikata heikoimmilta tai esimerkiksi koulutuksesta vaan tehdään toisia arvovalintoja. Ei anneta kaikkein rikkaimmille veronkevennyksiä, ei anneta miljoonaperinnöille veronkevennyksiä. Tämä on se pointti: erilaiset arvovalinnat.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

Mitä tulee sitten tähän hallituksen politiikan suuntaan, niin sehän tässä nyt huolestuttavaa on, että tämän taloudellisen kasvun myötätuulesta huolimatta hallitus jää kaikista keskeisimmistä tavoitteistaan. Kyllä minä, edustaja Zyskowiec, luulen, että me olemme sosiaalidemokraateissa katsoneet näitä hallituksen omia kuvia hallituksen toimintakertomuksista, joissa kovasti näyttää olevan punaista liikennevaloa sen suhteen, että hallitus ei täytä keskeisiä tavoitteitaan. Kyllä minun mielestäni silloin on aiheellista palata tähän pääministeri Sipilän ajatukseen, että tulos tai ulos. Ja on kysytty sen perään, että onko sitä tulosta nyt tullut. Näiden lukujen valossa sitä ei ole tullut. Huoli on syvä siitä, mitä jää perinnöksi sitten tuleville kausille, kun nyt ei pystytä toimimaan.

15.45 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Zyskowiec ihmetteli täällä, että miten on mahdollista arvostella hallituksen kansalaisia kyykyttäviä, köyhdyttäviä säästöjä ja niitä säästöjä, jotka tuhoavat kansallista kilpailukykyämme, eli muun muassa koulutussäästöjä ja samaan aikaan olla huolissaan velkaantumisesta. Voin kertoa edustaja Zyskowiecille, että budjetissa on sekä tulot että menot, ja tämän hallituksen suuri ongelma on se, että iso osa niistä rahoista, jotka säästetään työttömiltä, sairailta, eläkeläisiltä ja opiskelijoilta, käytetään hallituksen tämmöisten vaalikarkkien — omille taustaryhmille mieluisten uusien etujen, verovähennysten — rahoittamiseen, joita ovat muun muassa tämä hallituksen esittelemä apteekkarivähennys, miljoonaperintöjen saajien verotuksen keventäminen ja suuren — siis vain suuren — metsätilan lahjana saavien verotuksen keventäminen, puhumattakaan niistä veronkevennyksistä, jotka tulevat ylimääräisinä, uusina, kaikkein suurimpien ansiotulojen saajille.

Eli osoitus hallituksen politiikan epäonnistumisesta on se, että vaikka nyt taloudessa kansainvälisestäikin on myötätuulta, niin siitä huolimatta hallituksen oma valtiontalouden alijäämätavoite ylittyy kolminkertaisesti. Ja mistä se johtuu? Se johtuu siitä, että samalla kun tehdään kasvua vahingoittavia säästöjä, ne rahat käytetään täysin tehottomiin hallituksen taustaryhmille kaavailtuihin uusiin etuihin ja verovähennyksiin, ja tästä syntyy ristiriita, jonka takia hallitus ei saa omia tavoitteitaan [Puhemies koputtaa] kasaan. Sen sijaan jos te arvioisitte tätä politiikkaa uudelleen, [Puhemies koputtaa] niin olisi mahdollista jättää säästöjä tekemättä ja samalla saavuttaa velkatavoitteet.

15.48 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Ei tarvitse olla kummoinen ekonomisti, kun katsoo, kuinka kauan sosiaalidemokraatit ovat Suomen politiikassa vaikuttaneet. Suomessa nämä sosiaalidemokraatit ovat hieman jämähtäneet, he puhuvat aina niistä ihan samoista asioista, vaikka maailma muuttuu koko ajan ympärillä ja meidän pitäisi koko ajan ottaa mallia just Islannista ja Sveitsistä — Sveitsihän on maailman kilpailukykyisin maa ja uskaltaa tuoda uusia avauksia ja ajatella uudella tavalla. Sen takia on hyvä, että Suomen poliittiseen karttaan ovat tulleet muun muassa perussuomalaiset, jotka uskaltavat kyseenalaistaa euron, EU:n ja muita toimimattomia asioita. Odotankin, että sieltä se kasvu sitten lähtee. Siinä vaiheessa kun edustaja Lindtman pystyy minulle kertomaan, että Sveitsillä, Norjalla ja Islannilla menisi vielä paremmin, jos ne eivät kuuluisi EU:hun, varmasti pääsemme hyvään ja hedelmälliseen keskusteluun.

15.49 Jani Mäkelä ps: Arvoisa puhemies! Tässä edustaja Huhtasaaren puheenvuorossa EU:n ja euron vaikutuksista on varmaankin viisautta. Olisinkin mielelläni kuullut, mitä sosiaalidemokraatit ovat mieltä tästä, kannattiko Suomi sinne EU:hun ja euroon ajaa, kun ta-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

loutemme on tässä jamassa, ettemme pysty esimerkiksi devalvoimaan omaa valuuttaamme.

Muutenkin peräisin tähän keskusteluun pientä älyllistä rehellisyyttä. Nyt sanotaan, että vuonna 2015 käyntiin lähteneet muutokset eivät ole hallituksen ansiota, kuitenkin teidän mielestänne kaikki silloin tapahtuneet asiat ovat hallituksen syytä. On arvosteltu hallitusta kaikesta mahdollisesta, mitä edellinen hallitus on tehnyt. Jopa koulutusleikkauksista, jotka edellinen hallitus on tehnyt, on arvosteltu koko ajan nykyistä hallitusta. Kuitenkin luulen, että tämä kansa ei taida uskoa näitä sosiaalidemokraattien puheita. Siitä parhaana todisteenä on se, että kuntavaaleissa tulee selkeä vaalitappio huolimatta oppositioasemasta.

15.50 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Tämä on sinänsä mielenkiintoista, kun täällä perussuomalaisten edustaja Huhtasaari syyttää SDP:tä siitä, että olemme jämähtäneet, kun puhumme samoista asioista. Mielestäni se on hirvittävän hienoa, että työväenliike SDP on puhunut samoista asioista, kuten työllisyyden merkityksestä ja heikompiosaisten puolustamisesta, koko historiansa ajan. Minusta se on hieno asia. Tietenkin minusta on parempi, että puhuu samoista asioista, kuin on tämä nykypäivän näyte perussuomalaisten politiikasta, jossa puhutaan ihan kyllä eri asioista vaalien alla ja täysin toisenlaisista asioista sitten, kun vaalit ovat ohi. Tämähkö nyt sitten on sitä nykypäivän hienoa ei-jämähtänyttä politiikkaa?

Mielenkiintoisinta tässä yhtälössä on se, että samaan aikaan kun ollaan hallituksessa, jossa pääministeri kertoo, että me olemme tiukasti Euroopassa, me olemme tiukasti eurossa, niin täällä salissa käytetään tänä päivänä, 9.5., perussuomalaisten hallituspuolueen edustajien toimesta puheenvuoroja, että "me uskallamme olla eurokriittisiä, me uskallamme puhua euroerosta ja muuta". Mikä ihme tämä on, onko tämä nyt uutinen? Senkö takia tänään hallintarekisterit ja muutkin vedettiin pois listalta, kun perussuomalaiset päättivätkin, että nyt emme enää olekaan rähmällä EU:hun, nyt me eroamme eurosta? Sekö tässä oli syynä, että nyt vedettiin tänään tämä hallintarekisteri listalta?

Puhemies! Kiinnitän huomiota nyt siihen, että täällä on nyt monia perussuomalaisia, jotka voisivat ottaa kantaa kysymyksemme siitä, miksi tämä hallintarekisteri vedettiin pois. Hyvä niin, toivottavasti hallitus peruu tämän hämärärekisterin. Toimi Kankaanniemi hienona ryhmäpuheenjohtajana sanoi, että asia olisi sillä selvä. Tietenkin on hyvä, jos ryhtiä tulee perussuomalaisten politiikkaan nyt ja sitten toden totta tässä asiassa sentään pidetään ne puheet, mitä on ollut aiemmin, eikä sitten käännetä takkia, toivon näin.

Puhemies Maria Lohela: Edustaja Viitanen ja muut paikalla olevat edustajat, tässä nyt aiheena on hallituksen vuosikertomus 2016.

15.52 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Voi sanoa, että vuosi 2016 oli Suomen talouden kannalta käännteentekevä vuosi. Juuri luettuani Helsingin Sanomia tuolla lukusalissa otin sieltä mukaani kopion lehtijutusta, jossa todetaan, että "hurjat vientiluvut yllättivät". Eliikkä Suomen vienti on todella lähtenyt vetämään, eikä kysymys ole pelkästään siitä, että meillä on lähtenyt Mersujen tuotanto kasvuun Uudessakaupungissa tai että Turun telakalla tai Helsingin telakalla tai Rauman telakalla tehdään parempia laivoja, jotka käyvät maailmanmarkkinoille. Kysymys on tämän lehtijutunkin mukaan, korkeasti arvostamani Helsingin Sanomien jutun mukaan, siitä, että kaikilla toimialoilla on tapahtunut muutos positiiviseen suuntaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

Tietenkin oppositio yrittää kaikkensa tehdä, niin että heidän ansiotaanhan tämä on, mutta en ole vielä koskaan parlamentaarisen historiani aikana sitä oppinut ymmärtämään, että oppositioiko se asiat päättää. Aivan kuten edustaja Mäkelä aivan oikein sanoi, että jos edellisen hallituksen teot kantavat tänne asti niin pitkälle, että kaikki hyvä on teidän ansiotanne mutta sitten se, mikä meni täysin päin prinkkalaa — 100 000 työtöntä lisää, 40 miljoonaa velkaa lisää — on sitten taas istuvan hallituksen vika, niin ainakin teidän ajattelussanne on kyllä, edustaja Lindtman, suurimman oppositioryhmän puheenjohtajana, melkoinen, melkoinen musta aukko, sanoisin suorastaan supernova, sellainen aukko, jonka ymmärtäminen minulle maalaispoikana on täysin mahdotonta.

Lopettakaa, hyvät edustajakollegat, tämä jonninjoutava viisastelu siitä, että "kun me olisimme silloin tehneet". Jos tällä keinoin meidän isämme ja äitimme olisivat Ilomantsissa ajatelleet, että "olisimmehan me silloin tehneet", olisi jäänyt kyllä lapset tekemättä, pellot raivaamatta ja koulut rakentamatta. Lopettakaa, hyvät ihmiset, se viisastelu. Käänös taloudessa on tapahtunut 2016. Tämä kertomus osoittaa jo sitä. Käännös on tapahtunut, ja edustaja Viitaselta löytyy miljoonia selityksiä sille, miksi hallituksen vika on kaikki, mutta tämä kertomuskin kertoo sen, että käänne on tapahtunut. Sille te ette mahda mitään. Retoriikka olkoon mitä tahansa, mutta lopettakaa, hyvät ihmiset, ihmisten sumuttaminen.

15.54 Laura Huhtasaari ps: Arvoisa puhemies! Olipas todella miellyttävää kuunnella edustaja Hoskosen positiivista keskustelua asiasta, mikä on aivan totta. 2016 toden totta oli käännteentekevä vuosi. [Hannu Hoskonen: Se oli sitä!] Poliitiikka on maraton, asiat ovat usein prosessi: mennään eteenpäin askelia, otetaan taaksepäin askelia, tehdään yhteistyötä. Demokratiassa jokaisella edustajalla on oikeus olla mieltä ja erityisesti tässä salissa. Nigel Farage'elta meni noin 20 vuotta, kunnes brexit toteutui, mutta se toteutui. Joskus asiat tapahtuvat ennemmin tai myöhemmin. Tärkeätä on asioiden esillä pitäminen ja keskustelu.

15.55 Antti Lindtman sd: Arvoisa puhemies! Edustaja Huhtasaari, toivon, että kun te olette hallituksessa, niin sen lisäksi, että asioita — kuten hallintarekisteriä — pidetään esillä, niille tehdään myös jotain. Kyllähän tämä on perussuomalaisen tulikoe nyt, miten tässä käy. Ja miten se liittyy tähän kertomukseen? Tämä esitys on annettu vuoden 2016 aikana, ja se on pitkään täällä eduskunnassa ollut, ja kyllä on niin, että nyt nähdään, mikä on perussuomalaisen tosiasiallinen vaikutusvalta tässä hallituksessa. Muuten kyllä kaikkia asioita voidaan pitää esillä, [Laura Huhtasaaren välihuuto] niin kuin täällä kuultiin.

Vielä näihin faktoihin: Ymmärrän kyllä sen, että Laura Huhtasaari oman idolinsa, Amerikan yhdysvaltojen uuden presidentin, viitoittamana vähän näitä faktoja käyttää joustavasti. [Laura Huhtasaaren välihuuto] Mutta edustaja Hoskonen: Tuo puhe voi toimia Ilomantsin Möhkössä, mutta nyt me olemme täällä eduskunnan istuntosalissa, ja katsotaan tilastoja. Katsotaan tilastoja: Tilastokeskus on yksi maailman parhaimmista ja luotettavimmista — maailman parhaimmista ja luotettavimmista — tilastoviranomaisista. Katsotaan sieltä työllisyyslukuja, katsotaan sieltä bkt-lukuja, ja kertokaa minulle: milloin se käänne tapahtui näissä kahdessa asiassa, jotka ovat myös hallituksen näitä keskeisiä tavoitteita? Työllisyys kääntyi 2015, talous kääntyi 2015. Tätä faktaa edes edustaja Huhtasaari ei pysty vääristelemään.

15.56 Pia Viitanen sd: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lindtman tuossa aiemmin juuri toi esiin nämä faktat, milloin tapahtui käänne taloudessa, milloin tapahtui käänne työllis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

syydessä. Ja kyllä minä nyt suosittelisin, että jos ei uskota meitä oppositiota, niin esimerkiksi sitten ainakin Talouselämää. Juuri luin otsikoita: "Hallitus ei voi onnitella itseään nousukaudesta". Olli Harma kirjoittaa ja käy näitä lukuja läpi: nykyhallitus ei ole aiheuttanut käännettä, ja käydään läpi sitä historiaa, että esimerkiksi kansantaloudessa trendi kääntyi keväällä 2015, [Laura Huhtasaaren välihuuto] jolloin hallitus oli astunut virkaan 29.5.2015. Ei kai se nyt sillä samalla astumalla sitten se trendi kääntynyt, kun tuli uusi hallitus. Kaikki nyt ymmärtävät tämän, ja siksi oli esimerkiksi viisasta, että edustaja Zyskowicz ei lähtenyt edes kinaamaan tai kyseenalaistamaan sitä, kenen ansiota tämä kasvu on.

Nyt, kun ministeri Orpo on täällä paikalla, todettakoon, että tässä on käyty aika vakava-henkistä keskustelua siitä, että kun nyt on tätä maailmantalouden vetoapua ja on myötä-tuulta — toisin kuin viime kaudella yhteisessä hallituksessa oli vähän vastatuulta — niin siitä huolimatta näitä taloustavoitteita ei saavuteta ja esimerkiksi valtionvelan alijäämätavoitteen ollen jäämässä kolminkertaisesti.

Katselin niitä liikennevaloja, mitkä olivat täällä talous-, työllisyys- ja velkaantuneisuus-tavoitteiden saavuttamisen suhteen. Niitä ei kerta kaikkiaan tulla saavuttamaan, ja se on se huoli ollut täällä tänään. Ja toivon todella, että tähän kiinnitetään vakavaa huomiota. Viimeksi tänään valiokunnassa asiantuntijat totesivat, että mikäli syksyllä tapahtuu näin hitaasti kuin tähän asti, niin sitten on taas kerran uusien sopeuttamistoimien aika, ja se ei todellakaan ole herkkua sellainen.

15.58 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Tämän korkeasti arvostamani lehden, valtakunnan päälehden, kirjoituksen mukaan erityisen lupaavaa on se, että viennin kasvu on jakautunut monille toimialoille, niin kuin sanoin äsken. Ja juttu on niin, että nyt kun tässä sitten oppositio yrittää taas kääntää mustan valkoiseksi, että tämä on heidän ansiotaan ja hallituksen vika, niin olisikohan meidän kansanedustajien parempi tehdä toimia sillä tavalla, että puhuisimme rehellisesti ja suoraan, miten asiat ovat? Minä muistan elävästi viime vaalikauden loppupuolella, miten tämä maa oli suurin piirtein kaaoksessa — edustaja Viitanenkin taisi äänestää oman hallituksensa esityksiä vastaan tässä salissa — ja 100 000 työtöntä tuli lisää ja 40 miljoonaa oli velkaa otettu lisää sinä aikana. Niin kyllähän nyt pitää rehellisen ihmisen kertoa, että tämä hallituksen vuosikertomus vuodelta 2016 kertoo selvästi talouskäänteestä, ja siihen viittaa Helsingin Sanomien arvokas taloustoimittajakin omassa puheenvuorossaan tämän päivän Helsingin Sanomissa. Ja vihdoinkin olemme siinä tilanteessa lähiaikoina, että meidän pitää kasvua ylläpitääksemme tehdä myös viisaita työmarkkinaratkaisuja. Jos me lähdemme ulosmittaamaan nyt saatua etuutta välittömästi, se aiheuttaa sen, että ulkomaankaupat jäävät tekemättä ja meidän kansantaloutemme ei lähde siihen kasvuun, mitä tämä kansantalous välttämättä tarvitsee. Jos te tästä tosiasiasta ympyrän kehästä lähdette vääntämään sitä, että hallitus on tyrinyt kaikki asiat ja tämä on teidän ansiotanne, kun joudutte oppositiosta maan asioita hoitamaan, niin sitä parlamentarismien sääntöä minun järkeni ei ymmärrä, ei sitten millään. Toivon, että jonain päivänä sen sitten ymmärtäisin, kun tulen viisaammaksi ja isommaksi. Mutta jos te kansalle lähdette tällä tavalla tätä asiaa tuolla turuilla ja toreilla puhumaan, varmaan se jossakin pienessä piirissä saattaa jopa upota, mutta alkää hyvät ihmiset, hyvät edustajat, kollegat jo pelkäävät kansanedustajan tehtävän arvokkuuden takia lähtekö tällaiselle helppoheikkilinjalle. Siihen ei näköjään pysty edes joidenkin valtioiden käyttämät trollitehtaat, ja sille tielle ei kannata kenenkään lähteä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

16.00 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Minä kyllä nyt jätän ehkä tuon retoriikan lajin kaikkien kuulijoiden tulkinnan varaan. Me olemme tässä yrittäneet hyvin vakavahenkisesti kysyä sitä, eikö ole ollenkaan huolestuttavaa hallituksen mielestä se, että tässä hallituksen omassa toimintakertomuksessa esitetyt omat arviot hallituksen velkatavoitteesta ja hallituksen työllisyystavoitteesta jäävät toteuttamatta. Eikö se aiheuta huolta? Se on ollut se iso kysymys tänään, mistä olemme puhuneet.

Toinen on se, että on hyvä, että maailmantalous näyttää jonkin verran piristymisen merkkejä. Mutta se, mikä tässä tekee tästä asiasta meidän näkökulmastamme, Suomen näkökulmasta, entistä huolestuttavamman, on se, että nyt tästä myötätuulesta huolimatta, joka maailmantaloudesta tulee, hallitus ei näitä omia työllisyys- ja velkaantumistavoitteitaan tule noudattamaan. Siitä on ollut kysymys. Olemme siitä vakavasti kysyneet. Emme ole tässä yrittäneet tehdä sillä tavalla kuin edustaja Hoskonen tuossa äsken sanoi, että olimme lähteneet itseämme nostamaan tai puhumaan, [Hannu Hoskonen välihuuto] että talouskäänne nyt olisi ollut opposition ansiota — ei. Mutta se on totta, että varmasti niillä toimilla, mitä viime kauden lopulla esimerkiksi rakentamisen suhteen pistettiin käyntiin, on ollut oma vaikutuksensa tämän yleisemmän myötätuulen ohella — kyllähän ihan talousasiantuntijatkin ovat myöntäneet sen. Eli nimenomaan edellisen hallituksen toimin on vaikutettu tähän suotuisaan tilanteeseen. Toivon, että voisitte sen ihan kunniakkaasti myöntää. Sehän on hyvä asia. Sehän on hyvä, että talous kasvaa.

Mutta se, mikä on huono asia, on se, että näihin tavoitteisiin ei päästy. Nyt on kädet nostettu ylös tämän velkaantumistavoitteen edessä. Se johtuu taas siitä, että hallitus ei kykene tekemään työllisyyttä lisääviä toimia ja rakenneuudistuksia, kuten perhevapaaudistusta ja muuta, mitä nyt kipeästi tarvittaisiin. Ja siksi olemme tässä kehässä, ja olemme siitä varoitaneet. Toivon todella, että ote tässä suhteessa muuttuu ja hallituksen politiikan suunta muuttuu.

16.03 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Edustaja Viitasella on kyllä erinomainen tapa yhdistellä asioita, jotka eivät kuulu millään lailla toisiinsa. On aivan päivänselvä asia, että kun taloutta lähdetään tervehdyttämään, niin iso asia, iso kuva tässä koko hommassa on se, että me olemme viennistä riippuvainen maa ja vientiteollisuus on saatava pyörimään ja vienti liikenteeseen. Se näkyy tänä päivänä Suomen satamissa paremmin kuin viimeisen — vuoden 2008 lokakuun — ison talousromahduksen jälkeen. Ensimmäisen kerran lokakuun 2008 jälkeen Suomen satamissa tapahtuu todella hyvin positiivisia asioita. [Pia Viitanen: Onko se hallituksen ansiota?] Vienti vetää, talous kasvaa, ja kuten pääministeri Sipilä on joskus tässä salissa sanonut, 2 prosentin talouskasvulla nämä hallituksen asettamat tavoitteet toteutuvat pikkuhiljaa itsestään.

Me emme pysty työllistämään ihmisiä millään tempputyöllistämisellä. On parempi, että ihmiset saavat aitoa, oikeaa työtä, josta heille maksetaan aitoa, oikeaa palkkaa, ja maksavat veronsa, sosiaaliturvamaksunsa ja eläkkeensä, koska eläketurvakin riippuu siitä työstä, mitä ihminen elämänsä aikana tekee. Olemme uudistaneet työeläkelait tässä talossa, ja se tarkoittaa sitä, että ihmisen on oltava koko pitkä elämänaikansa työsuhteessa, jotta saadaan se eläketurva kerättyä sitten vanhuuden suojaksi. Ja tämän hallituksen vuosikertomus vuodelta 2016 kertoo ihan oikein, että kasvu on lähtenyt liikkeelle. Meidän on vain pidettävä huoli siitä, että kasvun eväitä ei syödy nyt seuraavan tupokierroksen aikana vaan yhteisesti, kuten kilpailukykyopimuksessa teimme, kannamme vastuun siitä, että ihmiset alkavat pikkuhiljaa saada töitä ja palata työmarkkinoille — ja 7 miljardin työttömyyskustannuksis-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2017 vp

ta on helppo leikata, kun saadaan työllisyys kasvuun. Kun työttömyysmenot pienenevät radikaalisti, julkiselle puolelle tulevat verorahat kasvavat ja ihmisten hyvinvointi lisääntyy.

Tämä on maailman helpointa hommaa, kunhan ymmärrämme arvostaa toisiamme ja lopetamme jonkinjoutavan ihmisten harhauttamisen erilaisilla perhevapaa- tai muilla trolli-keskusteluilla.

16.05 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! En halua jatkaa enää tämän sävyistä keskustelua, mutta mielestäni kyllä [Hannu Hoskonen: Mehän päästiin vasta asiaan!] se ansaitsee pöytäkirjaan merkinnän, että minä en katso hyvällä sitä, että kun täällä yritetään käydä vakavahenkistä keskustelua, niin sitten puhutaan, että täällä harhautetaan ja käydään jotain trollikeskustelua. [Hannu Hoskonen: Sitähän se on juuri!] Siitä ei ole kyse.

Puhemies! Minä olen ollut tässä parlamentissa 22 vuotta ja olen tottunut siihen, että sillekin annetaan jotain merkitystä, kun kuunnellaan vaikka talousasiantuntijoita valiokunnissa, tässä tapauksessa valtiovarainvaliokunnassa. Olemme tuoneet niitä huolia esiin, mitä siellä on talousoppineiden osalta meille kerrottu. Meillä on siihen täysi oikeus. Minä ymmärrän tietenkin, koska itsekin pidän värikkästä salikielestä, että silloin tällöin voimme keskustella myös vähän kevyemmässä hengessä, mutta haluan nyt vain sanoa, puhemies, tähän loppuun, jotta pöytäkirjaan ei jäisi vääränlaisia tulkintoja opposition motiiveista, että haluamme vakavasti näitä asioita kyseenalaistaa. Se on parlamentarismin tunnuspiirre, että oppositiolla on tähän oikeus, ja se on myös meidän velvollisuutemme. Me teemme toisenlaisia vaihtoehtoja, esitämme omia vaihtoehtojamme. Te saatte niitä kritisoida, ja minusta se kuuluu pelin henkeen, mutta toivon, että kun niissä aika usein on pieniä jyväsiiä ja aika hyviäkin ideoita ja ajatuksia, hallitus voisi niistä aidosti ottaa kopin, koska muuten käy niin, että hukka perii. Toivottavasti näin ei käy.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin tarkastusvaliokuntaan, jolle muut erikoisvaliokunnat voivat antaa lausunnon.